

ת"פ 30000/04/16 - מדינת ישראל - ,המאשימה נגד יהושע ביטון, הנאשם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 30000-04-16 מדינת ישראל נ' ביטון

כבוד השופטת מיכל ברנט
בפני
מדינת ישראל - המאשימה
בעניין:

נגד

יהושע ביטון - הנאשם

גזר דין

כללי:

1. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בעבירה של סיוע לשוד, עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ביחד עם סעיף 32 לחוק.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, עובר ליום 1.4.16 קשרו הנאשם ואחר אשר זהותו אינה ידועה למאשימה, קשר לשדוד את המתלוננת אשר עבדה כפקידה בחברת "קירבי" ברחובות ונתבקשה להפקיד בבנק שיקים על סך 13,595 ₪ וכסף מזומן בסך 14,500 ₪ וזאת עת תהיה בדרכה להפקידם בבנק.

ביום 1.4.16 בשעה 11:30 לערך, עקבו הנאשם והאחר אחר המתלוננת כשהם ברכבו של הנאשם.

המתלוננת החנתה את רכבה, הנאשם עצר את רכבו מרחק קצר מרכבה, האחר יצא מרכבו של הנאשם ופסע במהירות לעבר רכבה של המתלוננת.

עת הגיע לרכבה של המתלוננת ובעודה יושבת בתוכו, ניסה האחר לפתוח את דלת הנוסע ומשלא הצליח ניגש לדלת הנהג אשר נפתחה אותה עת על ידי המתלוננת.

האחר חסם בגופו את פתח הכניסה לרכב, רכן פנימה ואיים על המתלוננת כי זהו שוד. משלא הגיבה המתלוננת בשל פחד שאחז בה, הרים האחר חפץ הנחזה להיות אקדח והכה באמצעותו בפיה של

המתלוננת, פצע את שפתה ואיים עליה באומרו: "תביאי את התיק לפני שאני יורה, זה שוד ואני רציני".

האחר רכן מעל המתלוננת, לקח את התיק אשר היה מונח על המושב לידה ונמלט מהמקום בריצה.

הנאשם המתין כל אותה עת ברכבו, במרחק מטרים ספורים מרכבה של המתלוננת, כשרכבו במרכז הכביש וחוסם את נתיב הנסיעה.

בהמשך, החל הנאשם לנסוע באיטיות עד אשר הגיע האחר לרכבו בריצה, פתח את דלת הנוסע תוך כדי נסיעה וצעק אל עבר הנאשם: "סע, סע".

הנאשם האיץ את מהירות נסיעתו ונמלט עם האחר מהמקום במהירות

ובפראות.

3. על פי הסד הטיעון בין הצדדים המאשימה תעתור לעונש של 18 חודשי מאסר כעונש ראוי, מאסר על תנאי, פיצוי מוסכם בסך 10,000 ₪ ואילו ההגנה תטען באופן פתוח לעונש.

ראיות לעונש

4. במסגרת הראיות לעונש הגיש ב"כ הנאשם אסופת מסמכים המעידים על מחלת הסוכרת ומחלת הצליאק מהן סובלת בתו בת התשע של הנאשם.

כן הוגשו מכתבי המלצה והערכה של מעסיקו ושל אנשים נוספים המכירים את הנאשם במסגרת עבודתו כמנהל עבודה בחברה קבלנית.

עוד העיד בפני מר ינאי אביחסרה אשר סיפר כי הנאשם החל לעבוד אצלו בחודש פברואר, הכיר אותו קודם לכן כמנהל עבודה בבניין, הנאשם שימש יד ימינו ועת שהה שלושה וחצי חודשים בבית החולים הנאשם עשה עבודות בצורה איכותית, ידידותית ואחראית. גם אחרי שחרורו מבית החולים ולאור העובדה כי הוא נזקק לטיפולים רפואיים, הנאשם הוא זה שממשיך את הקשר הישיר עם הלקוחות.

כן העיד מר אלעד אוקנין אשר סיפר כי הנאשם חדור מוטיבציה, אחראי ונאמן ומבצע את עבודתו על

הצד הטוב ביותר.

תסקיר שירות המבחן:

5. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם בן 40, נשוי ואב לשלושה ילדים בני 11.5, 9 ו- 7 שנים. סיים 12 שנות לימוד והופטר משירות צבאי בשל מחלת הצליאק. מזה חמישה חודשים עובד כמנהל עבודה אצל קבלן פרטי.

הנאשם נעדר הרשעות קודמות. ביחס לעבירה תיאר כי ברקע הכרות עם גורמים שוליים וקשרים חברתיים בעיתיים, היה מודע להם אך פעל על רקע צרכי שייכות, כוח ושליטה וממניעים כלכליים.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם לא לקח אחריות על המיוחס לו בכתב האישום

המתוקן, התייחס בצמצום למעורבותו באירוע כשלדבריו לא לקח בו חלק פעיל, והתקשה להתייחס להתנהלותו השולית ואמירותיו עשויות להצביע על נאמנות לאותם קשרים שוליים עליהם נמנע מלדבר.

לאחר ששחרר ממעצרו, שולב הנאשם בקבוצה לעצורי בית, הנאשם הגיע למפגשים וביטא מוטיבציה ראשונית לבדיקת התנהלותו וקשריו, אך בפועל היה עסוק בהתמודדות עם תנאי השחרור. כן השתתף בסדנה של ניהול נכון של כלכלת משק הבית אליה הגיע כנדרש.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם לא השכיל לנצל את התקופה המשברית לבחינה מעמיקה של הקונפליקט ולא פתר את הקשיים העומדים בבסיסו. על אף שמדבר במעורבותו הראשונה עם החוק, הוא מצוי בקשרים שוליים, מאופיין בדפוסי חשיבה תועלתניים וכוחניים, פועל מתוך דפוסי עברייניים המהווים גורמי סיכון בהתנהלותו.

לבסוף, העריך שירות המבחן כי קיים סיכון בינוני למעורבות של הנאשם בהתנהלות אלימה בעתיד וכי מידת חומרתה צפויה אף היא להיות בינונית.

לאור הסיכון להישנות התנהגות עבריינית, לצד עמדותיו של הנאשם השוללות בעייתיות, לא נוצר פתח למעורבות טיפולית ולכן המליץ שירות המבחן על ענישה קונקרטיה ומציבת גבול.

טיעוני ב"כ המאשימה לעונש:

עמוד 3

5. ב"כ המאשימה עתר להשית על הנאשם עונש של 18 חודשי מאסר בפועל כעונש ראוי לצד מאסר על תנאי, פיצוי בסך 10,000 ₪ עליו הוסכם, ובנוסף תשלום בסך 4,000 ₪ לגביהם הוסכם כי יחולטו במקום חילוט הרכב.

הערכים שנפגעו ממעשי הנאשם הינם הגנה על שלמות הגוף והחיים והגנה על רכושו של אדם. מדובר באירוע בו הפגיעה בערכים משמעותית, שוד שנעשה תוך שימוש באלימות וחפץ הנחזה להיות אקדח, תוך השמעת איומים מילוליים וגרימת חבלה. אף שהנאשם רק סייע לשוד, הסיוע הוא ברף גבוה יחסית. מדובר במי שהמעורבות שלו באירוע משמעותית. הנאשם היה מעורב בכל שלבי האירוע, הסיע את השודד למקום, עקב, המתין וחיכה כדי לשמש כרכב מילוט. מדובר באירוע מתוכנן, שתחילתו קשירת הקשר, ואף שהנאשם אינו המבצע העיקרי, חלקו בלתי נפרד ממסכת העבירה.

באשר לנזק, נגרם נזק לרכוש, נזק נפשי למתלוננת, ופגיעה בגופה.

היו לנאשם קשרים חברתיים בעיתיים ושוליים ואלה עומדים ברקע לביצוע העבירה. בעבר עבד הנאשם כגובה חובות בשוק האפור. את מעשיו בחר להסתיר מהקרובים אליו.

מדובר באדם מבוגר שיכול להבין את הפסול במעשיו ולהימנע מהם.

לטעמו של ב"כ המאשימה, מתחם הענישה נע בין 18 ל- 42 חודשי מאסר, נסיבות המקרה אינן מצדיקות סטייה מהמתחם לקולא או לחומרא, שכן אין שיקולי שיקום רלוונטיים, הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו, שירות המבחן התרשם מאדם הפועל לפי דפוסים עברייניים ויש סיכוי בינוני למעורבות חוזרת. כמו כן, הנאשם לא חשף את מבצעו העיקרי של השוד.

בתוך המתחם נזקפת לזכותו העובדה שהוא נעדר עבר פלילי וחסך את עדותה של המתלוננת.

התסקיר אינו בא בהמלצה טיפולית וממליץ על ענישה קונקרטיית.

שיקול נוסף שעל בית המשפט לקחת הוא הרתעת היחיד והרבים ושיקולי ההרתעה גוברים על שיקולים של נסיבות אישיות.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה התומכת בעמדתו העונשית כמפורט להלן:

בע"פ 7506/11 **קוסקוסה נ' מדינת ישראל** הורשע המערער בעבירות של קשירת קשר וסיוע לשוד בנסיבות מחמירות, נעדר עבר פלילי, נדון ל- 19 חודשי מאסר בפועל, על אף שתסקיר שירות המבחן

המליץ שלא להשית עליו מאסר בפועל.

בית המשפט העליון דחה את הערעור.

בע"פ 1789/12 **מדינת ישראל נ' ישרפור** הורשע המשיב בעבירות של קשירת קשר לפשע וסיוע לשוד בנסיבות מחמירות ונדון על ידי בית המשפט המחוזי לשה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. המשיב נעדר עבר פלילי ושירות המבחן המליץ לבטל הרשעתו ולהטיל עליו התחייבות להימנע מעבירה, צו מבחן ועונש של שירות לתועלת הציבור.

בית המשפט העליון קבע כי:

"העבירות שבביצוען הורשע המשיב על פי הודאתו הן עבירות חמורות המצדיקות הטלת עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח...עיינו בקפידה בתסקירי שירות המבחן ונתנו דעתנו לשיקולי השיקום...אך בסופו של יום הגענו לכלל מסקנה כי יש ליתן משקל ראוי לשיקולי ענישה נוספים ולאינטרס הציבורי ולקבל את ערעור המדינה על קולת העונש".

בית המשפט העליון השית על המשיב 12 חודשי מאסר תוך קביעה כי אינו ממצה את הדין עם המשיב.

בע"פ 3611/13 **היכל ובדואן נ' מדינת ישראל** הורשעו המערערים בעבירה של סיוע לשוד, היכל הורשע גם בקשירת קשר לביצוע פשע. בית המשפט המחוזי השית עליהם שנתיים מאסר בפועל תוך קביעת מתחם של שנתיים עד חמש שנות מאסר.

השניים היו נעדרי הרשעות קודמות ותסקירי שירות המבחן היו חיוביים.

עונשו של היכל הופחת והועמד על 18 חודשי מאסר בפועל ועונשו של בדואן הופחת והועמד על 16 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 544/14 **מדינת ישראל נ' מחמוד** ואח' הורשעו הנאשמים במספר רב

של עבירות שהעיקרית שביניהן שוד מזוין בנסיבות מחמירות - שוד קשישים ולפיכך איני מוצאת ללמוד מגזר הדין בעניינם.

בת.פ. 18458-11-11 (מחוזי חיפה) **מדינת ישראל נ' נעיראת ואח'** נדון נאשם 3 שהורשע בעבירה של סיוע לשוד מזוין במסגרת הסדר טיעון סגור ל- 20 חודשי מאסר בפועל.

טיעוני ב"כ הנאשם לעונש:

6. לטענת ב"כ הנאשם, הנאשם הודה והורשע כמו גם לקח אחריות מלאה על מעשיו וחסך את העדת המתלוננת שחששה להגיע. הנאשם הביע רצון לפצותה.

מכתבי ההמלצה שהוגשו מתארים אדם שמעסיקו והלקוחות מרוצים מעבודתו. הנאשם נעדר כל עבר פלילי ותיקים פתוחים. בתיק זה היה עצור 5.5 חודשים, לאחר מכן במעצר בית מלא בפיקוח אנושי 5 חודשים נוספים ללא כל הפרה ובהמשך במעצר בית לילי עד רגע זה ללא כל הפרות.

בתו הצעירה, בת 9 שנים, סובלת קרוב לחמש שנים מסוכרת לא מאוזנת ומצליאק.

לטענת עו"ד סיימון, בכתב האיטום לא נטען שהנאשם ידע או היה צריך לדעת שלאחר יש אקדח או חפץ שנחזה להיות אקדח וכן לא מתואר שידע על כסף שיש בידי המתלוננת. לכן רמת הסיוע היא מינימאלית ביותר.

המעצר בן 5.5 חודשים זעזע אותו ואת כל משפחתו, הוא נרתם לעבודה והציל את העסק של מעסיקו. בנסיבות אלה העונש הראוי הוא עבודות שירות בנוסף לתקופת המעצר.

לתמיכה בעמדתו העונשית הגיש ב"כ הנאשם את הפסיקה המפורטת להלן:

בע"פ 6615/15 **שמעון אברבנל נ' מדינת ישראל** הורשע המערער בעבירות של קשירת קשר לפשע (2 מקרים) וסיוע לשוד ונדון ל - 14 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט העליון דחה את הערעור תוך שקבע כי: "סיוע לשוד תוך נהיגת רכב המילוט, שהוא הכרחי בכגון דא, מצוי ברף חומרה גבוה. אין ככלל מנוס בכגון דא ממאסר מאחורי סורג ובריח. השיקול של הגנה על הציבור הוא הדומיננטי במקרים אלה. יש משקל לשיקולי שיקום, אך לא ככלל באופן שייתא מאסר כהלכתו, אלא בנסיבות מיוחדות שלא מצאנו כאן...".

בע"פ 1370/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** הורשע המערער בעבירה של סיוע לשוד בנסיבות מחמירות ונדון לששה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. דובר בקטין אשר שירות המבחן המליץ לבטל הרשעתו על מנת שלא לסכל אפשרות גיוסו לצה"ל. הערעור נדחה.

סבורני כי אין מקום ללמוד גזירה שווה מעניינו של קטין לעניינו של הנאשם.

בע"פ 6153/09 **עמיחי נ' מדינת ישראל** הורשע המערער בעבירות של סיוע לתקיפה בנסיבות מחמירות וקבלת נכסים שהושגו בפשע ונדון לששה חודשי מאסר. המערער טען כי הסיוע שלו היה פסיבי ובית המשפט העליון קיבל טענתו כי לא נטל חלק בתקיפה ובכל זאת דחה את הערעור.

בע"פ 4069/12 **כהן נ' מדינת ישראל** הורשע המערער בעבירה של שוד ודרישת נכס באיומים, עבירות שונות מן העבירה בה הורשע הנאשם.

בע"פ 8281/16 **טרביה נ' מדינת ישראל** הורשע המערער בחמש עבירות של סיוע לשוד, נדון ל- 30 חודשי מאסר ובשל עקרון אחידות הענישה, שעה שהמבצע העיקרי ביצע 11 עבירות שוד, תקיפה לשם גניבה ושלוש עבירות של תקיפת שוטרים בגין נדון ל- 45 חודשי מאסר בפועל, הופחת עונשו והועמד על 22 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 5817/16 **ויזצ'וק נ' מדינת ישראל** הורשעה המערערת בביצוע שוד בצוותא ונדונה לשנת מאסר בפועל. דובר באזרחית אוקראינה לגביה קבע בית המשפט העליון כי חלקה היה לא משמעותי. משכך, הועמד עונשה על 9 חודשי מאסר.

הנאשם בדברו האחרון:

.7 הנאשם בדברו האחרון אמר כי הוא בן 40, יש לו ילדה חולת סוכרת, הוא התחיל לעבוד ומביע חרטה על כל מה שקרה. עוד אמר כי אינו רוצה להיות במקום זה, קרי: בית הסוהר ורוצה להתקדם בחייו.

דין והכרעה:

.8 בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה, קרי: קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

מתחם הענישה נקבע בהתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

במקרה זה מדובר בעבירה חמורה, עבירה של סיוע לשוד, סיוע שתרם רבות לאחר לבצע את עבירת השוד כלפי המתלוננת.

העבירה בוצעה בשעות הבוקר, בטבורה של עיר, כשלביצועה קדם תכנון כמפורט בכתב האישום המתוקן אודות קשירת הקשר.

למתלוננת נגרם נזק פיזי מן המכה שהכה האחר בה, נשדד סכום כסף לא מבוטל, כל אלה תוך פגיעה בערכים מוגנים של בטחון הציבור מפני פגיעה בגופו, בכבודו וברכושו.

בע"פ 5617/13 אורן כהן נ' מדינת ישראל נפסק על ידי בית המשפט העליון בהאי ליסנא:

"בבואנו לבחון את העונש שגזר בית המשפט קמא, יש ליתן את הדעת לשיקולי הענישה השונים ולנתוני המקרה הקונקרטי (ע"פ 9919/07 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2010)). בקביעת מתחם הענישה ביחס לעבירות שבהן הודו

המערערים, ניתן משקל לחומרת העבירות ולפגיעה בערכים החברתיים. לא פעם התייחס בית משפט זה לחומרה היתירה הטמונה בעבירת השוד:

"מדובר בעבירות אלימות חמורות ביותר. יש בהן כדי ניצול חמור, בזוי, של חוסר הישע של הקורבן, נטילת מעותיו ורכושו והותרתו מצולק בגופו ובנפשו... מעבר לפגיעה בקורבן העבירה, נפגעת גם תחושת הביטחון הכללית. בית המשפט מצווה לתרום את חלקו למאבק בתופעה, על ידי הטלת עונשים מרתיעים" (ע"פ 4572/13 נאג'י נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2014) (השופט הנדל), פסקה 4).

שוד אשה עוברת אורח הוא התאנות לטרף קל וחלש פיסית על פי רוב מן התוקפים, מאורע הנתפס בהפתעה מרה, שהקרבן אינו מצפה לה, מאת גזלנים החומדים את ממונו ורכושו של הזולת בלא שעמלו בו; והאימה מובנית ומובנת בנסיבות אלה. אין צורך בכל מקרה בתסקירי קרבן כדי לחוש את הטרואמה העוברת על הקרבן. שפל מוסרי ובזוי מחייב ענישה שיש בה גמול והרתעה; נסיבות אישיות לא יישכחו, אך לטעמנו בכגון דא החלק הדומיננטי הוא הגמול".

לאחר ששקלתי את מלוא השיקולים, סבורני כי מתחם העונש ההולם לעבירת הסיוע לשוד נע בין 16 חודשי מאסר ל - 36 חודשי מאסר.

באשר לקביעת העונש בתוך המתחם, עתר ב"כ המאשימה להשית על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית ומנגד סבר ב"כ הנאשם כי יש להשית על הנאשם 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות.

הנאשם, כאמור, נעדר עבר פלילי, שהה במעצר של ממש חמישה וחצי חודשים, ומאז שחרורו שהה בחלופת מעצר ולאחר מכן במעצר בית לילי. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, חסך זמן שיפוטי כמו גם את העדת המתלוננת, אך מאידך - התסקיר בעניינו אינו חיובי ואינו ממליץ על הליך שיקומי. נהפוך הוא, עורכת התסקיר ממליצה על ענישה קונקרטיה מצבית גבול חיצוני.

לאור האמור הנני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 17 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו של הנאשם מיום 1.4.16 ועד ליום 15.9.16.
2. 8 חודשים מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך 3 שנים משחרורו ממאסר עבירת אלימות שהיא פשע.
3. ₪ 10,000 פיצוי למתלוננת אשר ילקח מההפקדה בתיק המ"ת שמספרו 30035-04-16.
4. ₪ 4,000 שישולמו לקרן החילוט ויילקחו מההפקדה בתיק המ"ת שמספרו 30035-04-16.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ז' תשרי תשע"ח, 27 ספטמבר 2017, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד הינדי נאבלסי הנאשם וב"כ עו"ד סיימון.